

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000378

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Анастасія Володимирівна

2. Anastasiia Nesterenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-5090-9941

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 03-03-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції України в Київській області

Код за ЄДРПОУ: 40108616

Місцезнаходження: вул. Володимирська,15, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7602

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85.51

Тема дисертації:

1. Методика розслідування вбивства заручника або викраденої людини
2. The method of investigation of the murder of a hostage or abducted person

Реферат:

1. У дисертації запропоновано нове вирішення наукового завдання, пов'язаного з формуванням методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини. Наголошено, що теоретичним підґрунтям формування методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини є з'ясування стану наукової розробленості цієї проблематики шляхом аналізу наукових напрацювань фахівців з галузей кримінального права, кримінології, кримінального процесу та криміналістики. Здійснено аналіз стану та рівня вирішення питань, пов'язаних з урегулюванням теоретичних і практичних засад кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, організації та реалізації діяльності із запобігання, протидії та досудового розслідування кримінальних проступків і злочинів, формування групових, видових і підвидових криміналістичних методик. Зосереджено увагу на особливостях кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи загалом і умисних вбивств (загальних і кваліфікуючих) зокрема. Здійснено огляд стану дослідження питань, пов'язаних із розслідуванням вбивств, зокрема заручника або викраденої людини, на монографічному рівні (дисертації, монографії), у наукових статтях і

доповідях (у періодичних виданнях, матеріалах конференцій, семінарів, круглих столів, симпозіумів тощо), у науково-практичних виданнях (науково-методичних і методичних рекомендаціях, науково-практичних і практичних посібниках). Встановлено, що напрацювання про особливості розслідування вбивств заручника або викраденої людини є фрагментарними та в повній мірі не вирішують проблематики, пов'язаної з формування відповідної окремої криміналістичної методики. Виокремлено й охарактеризовано фактори, які в своїй сукупності визначають перспективність формування методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини: якісно-кількісні показники злочинності загалом та в окремій сфері суспільних відносин; складність механізму вчинення кримінальних правопорушень окремого виду (групи); відсутність наукових праць, інформаційно-довідкової та методичної літератури, в яких були б сформовані рекомендації щодо кримінально-правової кваліфікації, виявлення, документування та досудового розслідування; низький рівень обізнаності практичних працівників у закономірностях механізму вчинення кримінальних правопорушень окремого виду (групи), особливостях організації, планування та здійснення їх розслідування; недостатній рівень наукової розробки проблематики розслідування окремого виду (групи) кримінальних правопорушень; резонансність кримінального правопорушення окремого різновиду; політичні, соціально-економічні та безпекові зміни в суспільстві, що безпосередньо впливають на криміногенну ситуацію та особливості реалізації кримінальної процесуальної діяльності тощо. Доведено, що побудова запропонованої окремої криміналістичної методики є прогностичною діяльністю. Зазначено, що виявлення всіх фактів умисного позбавлення особи життя, збирання доказів з метою забезпечення справедливого покарання винних у їх вчиненні осіб є важливим напрямом діяльності правоохоронних органів. Здійснено аналіз сформованих наукових підходів до тлумачення криміналістичної характеристики та визначення її ролі, зокрема через призму місця в структурі криміналістичної методики. Запропоновано під криміналістичною характеристикою вбивств заручника або викраденої людини розуміти інформаційну модель, яка представлена системою відомостей про закономірності в механізмі вчинення вказаного різновиду кримінальних правопорушень, яка дозволяє визначити оптимальну стратегію їх досудового розслідування з метою вирішення стратегічних і проміжних ситуативно зумовлених тактичних завдань на кожному з етапів розслідування. Виокремлено й охарактеризовано основні ознаки такої криміналістичної характеристики: системний характер; містить інформацію ретроспективного характеру про механізм учинення вказаного різновиду злочинів; дозволяє змодельювати подію кримінального правопорушення (вбивства заручника або викраденої людини) задля прогнозування напрямів його досудового розслідування, поведінки учасників кримінального провадження, ходу та результативності проведення окремих слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій; прикладне значення, яке полягає у визначенні оптимальної стратегії досудового розслідування. З'ясовано, що криміналістична характеристика вбивств заручника або викраденої людини відіграє подвійне (синергію теоретичного та практичного) значення в структурі відповідної окремої криміналістичної методики.

2. The thesis offers a new solution to a scientific task related to the formation of a methodology for investigating the murder of a hostage or abducted person. It has been emphasised that the theoretical basis for the formation of the methodology for investigating the murders of a hostage or a kidnapped person is to clarify the state of scientific development of this problem by analysing the scientific developments of specialists in the fields of criminal law, criminology, criminal procedure, and criminalistics. The analysis of the state and level of solving issues related to the regulation of the theoretical and practical foundations of the criminal law qualification of criminal offences, the organisation and implementation of activities for the prevention, counteraction, and pre-trial investigation of criminal offences and crimes, and the formation of group, specific, and subspecific forensic methods has been carried out. Attention has been focused on the peculiarities of qualification and investigation of criminal offences against the life and health of a person in general and premeditated murders (general and qualifying) in particular. An overview of the state of research on issues related to the investigation of murders, in particular a hostage or a kidnapped person, at the monographic level (theses, monographs), in scientific articles and reports (in periodicals, materials of conferences, seminars, round tables, symposiums, etc.), in scientific and practical publications (scientific, and methodological recommendations, scientific, practical, and practical

manuals). It has been established that the developments on the peculiarities of the investigation of the murders of a hostage or a kidnapped person are fragmentary and do not fully solve the problems related to the formation of an appropriate separate forensic methodology. The factors that in their totality determine the prospects for the formation of a methodology for investigating the murders of a hostage or a kidnapped person have been singled out and characterized: qualitative and quantitative indicators of crime in general and in a separate sphere of social relations; complexity of the mechanism for committing criminal offences of a particular type (group); lack of scientific papers, information, reference, and methodological literature in which recommendations on criminal law qualification, detection, documentation, and pre-trial investigation would be formed; low level of awareness of practitioners in the regularities of the mechanism for committing criminal offences of a particular type (group), the peculiarities of organisation, planning, and implementation of their investigation; insufficient level of scientific development of the problems of investigation of a particular type (group) of criminal offences; resonance of a criminal offence of a particular variety; political, socio-economic, and security changes in society that directly affect the criminogenic situation and the peculiarities of the implementation of criminal procedural activities, etc. It has been proven that the construction of the proposed separate forensic methodology is a prognostic activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Силенко А.В. Стан наукової розробленості проблематики розслідування вбивств заручника або викраденої людини. Європейські перспективи. 2021. № 3. С. 218-224.
- Силенко А.В. Поняття, ознаки та значення криміналістичної характеристики вбивств заручника або викраденої людини. Право.UA. 2022. № 4. С. 252-256.
- Нестеренко А.В. Організація розслідування вбивств заручника або викраденої людини. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 2 (29). С. 423-430.
- Нестеренко А.В. Перспективи побудови методики розслідування вбивств заручника або викраденої людини. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 1 (31). С. 869-875.
- Нестеренко А.В. Криміналістична характеристика вбивств заручника або викраденої людини. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2024. № 2 (32). С. 678-686.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Салманов Олексій Валерійович

2. Oleksii V. Salmanov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9421-5085

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=hyvGg3YAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аркуша Лариса Ігорівна

2. Larysa Arkusha

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0422-6416

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Спіцина Ганна Олександрівна

2. Hanna O. Spitsyna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9131-0642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербаковський Михайло Григорович

2. Mihailo H. Shcherbakovskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1990-1231

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Віталій Володимирович

2. Vitalii V. Romaniuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6077-4591

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пчеліна Оксана Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пчеліна Оксана Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна